درس ۲۵

۱	دعا

سرگروه: دعا کنید و گروه خود و این دوره مربوط به بنای کلیسای مسیح را به حضور خداوند بیاورید.

۲	در میان گذاشتن برکات (۲۰ دقیقه) لوقا

به نوبت و به طور خلاصه برکات یکی از رازگاهان خود را از قسمت مشخص شده (لوقا ۱: ۱- ٤: ۳۰) با دیگران **در میان بگذارید** (یا از روی یادداشت‌های رازگاهان آن روز **بخوانید**).
به کسی که برکاتش را بازگو می‌کند گوش دهید. به حرفهایش اهمیت دهید و او را بپذیرید، در مورد آنچه در میان میگذارد، بحث نکنید.

۳	حفظ کردن (۵ دقیقه) عنوان مجموعه: ازدواج مسیحی

دو نفری تعمق، حفظ و مرور کنید: ترك کردن و پیوستن: پیدایش ۲: ۲٤

٤	تعلیم (۸۵ دقیقه) پرورش فرزندان در خانواده مسیحی

مقدمه: این تعلیم در مورد چگونگی پرورش فرزندان در خانواده مسیحی است. در این درس خواهیم آموخت که کتاب‌مقدس راجع به مسئولیتهای والدین مسیحی در قبال پرورش فرزندانشان به ما چه تعلیمی می‌دهد. در این رابطه مخصوصاً بر نمونه بودن والدین و محبت کردن آنها به فرزندان، تاکید خواهیم ورزید. بر طبق اشعیا ٤۳: ۷، خدا فرزندان را برای جلال خودش آفریده است. بنابراین مطابق مزمور ۱۲۷: ۳، فرزندان متعلق به خدا هستند. خدا فرزندان را به والدین به ودیعه سپرده است تا به نیابت از او به تربیت آنها بپردازند. در اول سموئیل ۱: ۱۱، ۲۸ می‌خوانیم که چگونه حنا فرزند خود را به خدا تقدیم کرد. او دعا کرده بود که خدا به او فرزندی عطا کند، و خدا نیز در پاسخ دعایش فرزندی به او بخشید. حنا این فرزند را تقدیم خدا کرد تا تمامی ایام عمرش در خدمت خداوند باشد. خدا از مسیحیان می‌خواهد که فرزندان خود را در ترس او بزرگ کنند، ولی آنها را موظف نمی‌سازد که فرزندان‌شان را به کلیسا یا سازمان خاصی وقف کنند یا آنها را به طور تمام وقت وقف خدمت خدا بنمایند. اینها مواردی است که وقتی خود فرزند به سن بلوغ رسید، باید در مورد آنها تصمیم بگیرد. خدا از بسیاری از فرزندان مسیحی دعوت می‌کند که او را از طریق زندگی روزانه خود در جامعه، خدمت کنند. اما با اینحال، خدا از والدین نیز انتظار دارد که فرزندان خود را به نیابت از او بر طبق تعالیم کتاب‌مقدس تربیت نمایند. خدا سه مسئولیت مهم بر دوش والدین نهاده است:
نمونه بودن برای فرزندان، محبت کردن و تعلیم دادن به آنها.
در درس بعدی در رابطه با "تعلیم و تربیت فرزندان" خواهیم آموخت.

الف - <u>وظیفه والدین در زمینه نمونه بودن برای فرزندان</u>

۱- <u>دو نمونه از والدین</u>

کشف و گفتگو کنید: پدر یا مادر کدام یك از دو تأثیر زیر را می‌توانند بر روی فرزند خود داشته باشند؟

الف) <u>کتاب‌مقدس در مورد والدینی که نمونه بد هستند، هشدار می‌دهد.</u>
بخوانید: اول پادشاهان ۲۲: ۵۱- ۵۳؛ دوم تواریخ ۲۵: ۲، ۱٤- ۲۰؛ ۲٦: ٤، ۱٦- ۱۹.

ملاحظات: اخزیا، پادشاه اسرائیل در نظر خداوند شرارت ورزید، زیرا از راه‌های گناه‌آلود والدین خود، اخاب و ایزابل که اسرائیل را نیز به گناه کشاندند، پیروی کرد. والدین اخزیا بت پرست بودند و او خود نیز به بت پرستی گرایش پیدا کرد. امصیای پادشاه خدا را با تمام دل خدمت نمی‌کرد، بلکه شخصی مغرور و گستاخ بود. پسر او عزیای پادشاه نیز از نمونه پدرش پیروی کرد و به شخصی مغرور و گستاخ تبدیل شد.

ب) کتاب‌مقدس در رابطه با تأثیر خوب والدینی که برای فرزندان‌شان نمونه هستند نیز صحبت می‌کند.
بخوانید: امثال ۳۱: ۱۰- ۳۱
ملاحظات: مادری که در امثال فصل ۳۱ به وی اشاره شده است، چنان تأثیر مثبتی از خود بر جای نهاده بود که شوهر و فرزندانش او را ستودند، زیرا برکت بزرگی برای آنها بود. بنابراین خیلی مهم است که والدین در این ۵ مورد نمونه خوبی برای فرزندان خود باشند: اطاعت، صداقت، احترام، حکمت و محبت.

پ) با این که والدین مسیحی نجات دارند (یعنی عادل شمرده شده‌اند)، در برخی مواقع مرتکب گناه می‌شوند (اول یوحنا ۱: ۸- ۲: ۲).
بخوانید: متی ۵: ۲۳- ۲٤؛ امثال ۳: ۳۳
ملاحظات: والدین انسانهای کاملی نیستند، بلکه گاهی دچار اشتباه نیز می‌شوند و در برخی مواقع بر فرزندان خود تأثیر بد می‌گذارند. پدر یا مادر در چنین مواردی می‌توانند از فرزند خود به خاطر کوتاهی یا خطایی که از آنها سر زده است، طلب بخشش کنند و با فرزندشان آشتی نمایند. شخص عادل چنین کاری را انجام می‌دهد. لعنت خداوند بر خانه شریران است ولی او خانه عادلان را برکت می‌دهد (۱ پطرس ۳: ۱۲).

۲- نمونه‌هایی از وظایف الهی که بر دوش والدین است.

کشف و گفتگو کنید: دختر خانواده معمولا در آینده شبیه چه کسی خواهد شد؟ پسر خانواده در آینده شبیه چه کسی می‌شود؟ بهترین راهی که فرزندان می‌توانند خصوصیات خوبی چون محبت، رهبری، احترام و اطاعت را یاد بگیرند این است که هر روزه چنین خصوصیاتی را در اعمال و رفتار والدین خود شاهد باشند.

الف) وظایف الهی که بر دوش یك مادر است.
بخوانید: پیدایش ۳: ۱٦؛ تیطس ۲: ٤- ٥
ملاحظات: وظایف الهی که بر دوش مادر است عبارتند از محبت و احترام نسبت به پدر فرزندان و اطاعت کردن از او. تیطس ۲: ٤ تعلیم می‌دهد که مادران جوان باید شوهران و فرزندان خود را دوست داشته باشند. خویشتندار و عفیف و کدبانو و مهربان باشند و از شوهران خود اطاعت کنند تا کلام خدا بد گفته نشود. اگرچه زنان نیز به اندازه مردان در دید خدا ارزش دارند، خدا عملکردهای متفاوتی را به آنان محول کرده است: از نظر فیزیکی، به دنیا آوردن فرزندان؛ از نظر اجتماعی، داشتن روابط در چهارچوب ازدواج و خانواده؛ و از نظر روحانی، مسئولیتهایی که در کلیسا بر عهده دارند. اینگونه وظایف الهی ممکن است از دید دنیا قابل قبول نباشد، ولی زنان مسیحی باید کماکان آنها را در چارچوب ملکوت خدا رعایت کنند. فرزندان بویژه هنگامی که هنوز به سن بلوغ نرسیده‌اند، در خانه به حضور مادر نیاز دارند تا به آنها محبت کند و آنان را تعلیم و تربیت نماید. موضوع "اشتغال مادر" باید از یك طرف در پرتو میل زن برای تحصیل اموال مادی بیشتر، داشتن زندگی متمول و برخورداری از استقلال فردی مورد ارزیابی قرار گیرد، و از طرف دیگر با در نظر گرفتن نیازهای روحانی، مادی، اجتماعی و عاطفی فرزند.

ب) وظایف الهی که بر دوش یك پدر است.
بخوانید: پیدایش ۳: ۱۷- ۱۹؛ افسسیان ۵: ۲۲- ۲۵؛ ٦: ٤؛ اول قرنتیان ۱۳: ٤- ۸
ملاحظات: وظایف الهی که بر دوش یك پدر است عبارتند از محبت کردن به مادر فرزندان و هدایت کردن او. پدران باید همانگونه که مسیح مسیحیان را محبت می‌کند، مادر فرزندان خود را محبت کنند. آنها باید همچنان که مسیح کلیسا را رهبری می‌کند، مادر فرزندان خود را هدایت و رهبری کنند. اگرچه خدا وظیفه کار و کسب درآمد را بر عهده پدران نهاده است، اما آنها این مسئولیت را نیز دارند که فرزندان خود را مطابق معیارهای کلام خدا تعلیم داده، تربیت کنند. چنین وظایف الهی ممکن است از دید دنیا مطرود و غیرقابل قبول باشد، اما پدران مسیحی باید آنها را در چارچوب ملکوت خدا رعایت کنند. فرزندان بویژه هنگامی که هنوز در سن نوجوانی هستند، به پدری نیاز دارند که به آنها توجه می‌کند، با آنها رابطه‌ای دوستانه دارد، و آنها را نصیحت و تشویق می‌کند.

پ) در یك خانواده، پدر و مادر هر چه بکارند، همان را درو خواهند کرد.
بخوانید: غلاطیان ٦: ۷- ۸؛ حزقیال ۱٦: ٤٤
ملاحظات: وقتی یك پدر مثل مسیح به همسر خود محبت کند و او را رهبری نماید، برای مادر نیز دشوار نخواهد بود که به شوهرش محبت کند و تسلیم هدایت و رهبری او باشد. فرزندان با مشاهده رفتاری که پدر و مادر نسبت به هم دارند، یاد

می‌گیرند که خود نیز باید دیگران را محبت و احترام کرده، در عمل افرادی مطیع و نمونه باشند. وقتی پدر و مادر مسئولیتهایی را که خدا بر عهده آنها نهاده است از جان و دل انجام می‌دهند، فرزندان با مشاهده آنها یاد می‌گیرند که آنها نیز باید در ملکوت خدا مانند والدین‌شان رفتار کنند. بدین ترتیب مطابق آنچه در حزقیال ١٦: ٤٤ آمده: "دختر به مثال مادرش و پسر به مثال پدرش خواهد بود".

ت) دلایل بالا نشان می‌دهند که چرا هر فرزندی به یك پدر و یك مادر نیاز دارد
بخوانید: ملاکی ٢: ١٣- ١٦؛ لوقا ١٤: ١٢- ١٤؛ یعقوب ١: ٢٧
ملاحظات: یکی از دلایلی که خدا از طلاق تنفر دارد این است که طلاق به فرزندان ضرر غیرقابل پیش بینی می‌رساند. خدا با استفاده از خانواده‌ای خداترس، فرزندانی خداترس بر می‌انگیزد. و اگر پدر یا مادر از این دنیا بروند یا از هم جدا شوند، برادران و خواهران مسیحی باید به فرزندان چنین اشخاصی توجه خاصی نشان دهند و آنها را به خانه‌های خود دعوت کرده، درمورد حقایق روحانی به آنها تعلیم دهند.

٣- نمونه بودن والدین در واکنشی که نسبت به مردم و شرایط دارند.

کشف و گفتگو کنید: یك پدر یا مادر در چه شرایطی می‌توانند بر فرزندان خود تأثیر بگذارند؟
بسیار مهم است که فرزندان ببینند والدین‌شان نسبت به مردم و شرایط محیط پیرامون چگونه واکنشی دارند، بویژه نسبت به مردمی که تحمل کردن‌شان سخت است یا شرایطی که دشوار و طاقت‌فرسا است.

الف) پیروی از نمونه خوب والدین
بخوانید: اول تسالونیکیان ١: ٣؛ ٥: ١٤؛ رومیان ٨: ٢٨.
ملاحظات: روبرو شدن با مردمی که تحمل کردن‌شان سخت است یا شرایطی که دشوار و طاقت‌فرسا است، فرصت خوبی است تا والدین نشان دهند می‌توانند در زمینه محبت به مردم و حفظ ایمان و امید تحت شرایط سخت، برای فرزندان خود نمونه باشند. برای فرزندان افتخار بزرگی است که والدینشان به ضعفا کمك کنند، آنهایی را که به تشویق احتیاج دارند تشویق نمایند و نسبت به همه صبور باشند. وقتی فرزندان می‌بینند که والدین‌شان به دیگران خدمت می‌کنند، آنها نیز یاد می‌گیرند که از الگوی والدین خود پیروی کنند. فرزندان وقتی می‌بینند که والدین‌شان مطیع خدا هستند و حتی در شرایط سخت زندگی تنها به او اعتماد دارند، آنها نیز وقتی به سن بلوغ رسیدند از همین الگوی والدین‌شان پیروی می‌کنند.

ب) پیروی از نمونه بد والدین
بخوانید: اول پطرس ٢: ٢٣
ملاحظات: اما فرزندان نه تنها از نمونه خوب والدین پیروی می‌کنند، بلکه از نمونه بد آنها نیز تأثیر می‌پذیرند. اگر والدین مدام از دیگران انتقاد کنند، در مورد مردم داوری نمایند و غیبت کنند، اگر وقتی مردم به آنها اهانت می‌کنند در صدد انتقام‌جویی برآیند و به تهدید دشمنان‌شان بپردازند، فرزندان آنها نیز وقتی به سن بلوغ برسند از همین نمونه بد والدین خود پیروی خواهند کرد.

٤- نمونه رابطه یك پدر یا مادر با خدا

الف) جایگاه خدا در یك خانواده مسیحی
کشف و گفتگو کنید: خدا باید در یك خانواده مسیحی چه جایگاهی داشته باشد؟
بخوانید: تثنیه ٦: ٥- ٦
ملاحظات: والدین باید در زمینه داشتن ارتباط با خدا برای فرزندان خود نمونه باشند. به عنوان مثال، آنها باید از طریق دعا و مطالعه روزانه کتاب‌مقدس، با خدا رابطه داشته باشند. در تثنیه ٦: ٥- ٦، خدا به والدین حکم می‌کند که قبل از هر چیز، "خداوند خدای خود را به تمامی جان و تمامی قوت خود محبت نمایند". والدین باید اجازه دهند که احکام خدا در زندگی آنها تحقق پیدا کند و آنها را در رفتار و نحوه زندگی‌شان هدایت نماید. خدا باید در زندگی پدر و مادر و در یك خانواده مسیحی همیشه در رأس باشد.

ب) جایگاه فرزندان و خدمت در خانواده مسیحی
کشف و گفتگو کنید: فرزندان یا خدمت چه جایگاهی را نباید در یك خانواده مسیحی داشته باشد؟
بخوانید: متی ١٠: ٣٧؛ اول تیموتاؤس ٣: ٤- ٥
ملاحظات: عیسی در متی ١٠: ٣٧ چنین تعلیم می‌دهد: "و هر که پدر یا مادر خویش را بیش از من دوست دارد، لایق من نباشد". بنابراین والدین نباید دچار این وسوسه شوند که تمام توجه خود را معطوف فرزندان خود کنند، زیرا بدین ترتیب فرزندان خود را افرادی لوس و جاه طلب تربیت خواهند کرد. بلکه آنها باید به فرزندان خود کمك کنند تا شخصیت خود را پرورش داده، افرادی بالغ و مسؤولیت‌پذیر باشند. به همین ترتیب یك خانواده مسیحی نباید تمام توجه خود را معطوف خدمت مسیحی کند، زیرا

بدین ترتیب فرزندان آن خانواده احساس می‌کنند که مورد غفلت واقع شده‌اند و اعتماد خود را نسبت به والدین خود از دست خواهند داد.
یك خانواده مسیحی باید توجه خود را تنها معطوف خداوند عیسی مسیح و تعالیم او سازند. بدین ترتیب بین وظایف مختلف و اولویتهای والدین و فرزندان به بهترین وجه تعادل ایجاد خواهد شد.

ب - وظیفه والدین در خصوص محبت کردن به فرزندان خود

۱- محبت کردن بر طبق اصول قید شده در اول قرنتیان فصل ۱۳

کشف و گفتگو کنید: والدین مسیحی چگونه باید فرزندان خود را به طرزی عملی محبت کنند؟
بخوانید: اول قرنتیان ۱۳: ٤- ۸
ملاحظات: والدین باید فرزندان خود را بر اساس اصول قید شده در کتاب‌مقدس محبت کنند، نه اینکه آنها را لوس بار آورند یا از لحاظ احساسی دلباخته آنها شوند. منظور از "حلم"، محبتی است که می‌تواند صبر کند و منتظر بماند؛ محبتی که مهربانی را بر فرزند تحمیل نمی‌کند، بلکه می‌تواند برای نشان دادن مهر و محبت منتظر بماند. "مهربانی" محبتی دوستانه است، و از هر فرصتی جهت نیکی کردن به فرزند سود می‌جوید. آنچه را که برای فرزند "خوب و نیکو" است، خواسته‌ها یا عیبجویی‌های او تعیین نمی‌کند، بلکه کلام خدا و تجربه والدین تعیین‌کننده آن است. "حسد نورزیدن" عبارت است از محبتی که می‌داند باید از فرزند بخاطر دستاوردهایش قدردانی کند و برایش احترام قائل شود. "فخر نکردن" محبتی است که فروتن است، به فضائل و دستاوردهای خود نمی‌بالد، و سعی نمی‌کند فرزندان خود را از این طریق تحت تأثیر قرار دهد. "مغرور نبودن" عبارت است از محبتی که در آن والدین درخصوص نقاط قوت و ضعف خویش با فرزندان‌شان صریح هستند، لاف نمی‌زنند و بخود مباهات نمی‌کنند. فرزندان خیلی زود متوجه می‌شوند که آیا والدین‌شان با آنها رو راست هستند یا اینکه صرفاً تظاهر می‌کنند. "نداشتن رفتار ناشایست" محبتی است که در آن والدین با فرزند خود به نیکی و بطور شایسته رفتار می‌کنند. "نفع خود را طالب نبودن" محبتی است که در آن والدین بیشتر به علایق و خواسته‌های فرزندان‌شان توجه نشان می‌دهند تا به خواسته‌های شخصی خودشان. "به آسانی خشمگین نشدن" محبتی است که در آن والدین با فروتنی رفتارها و حرکات بچگانه فرزندان خود را تحمل می‌کنند و رنجیده‌خاطر نمی‌شوند.

۲- محبت کردن از طریق توجه کامل به هر فرزند

کشف و گفتگو کنید: والدین مسیحی چگونه باید به طرزی عملی به فرزندان خود توجه نشان دهند؟

الف) نشان دادن توجه مخصوص به فرزند
بخوانید: غلاطیان ٦: ۷- ۸
ملاحظات: والدین باید به فرزندان خود توجه خاصی نشان دهند، زیرا در غیر اینصورت، فرزندان نیز وقتی به سنین نوجوانی برسند مایل نخواهند بود به والدین خود توجه نشان دهند. آنچه را که والدین در زمان کودکی فرزندانشان کاشته‌اند، در زمان نوجوانی آنها درو خواهند کرد.

ب) باید به دقت به سخنان فرزند گوش داد.
بخوانید: امثال ۱۸: ۱۳
ملاحظات: والدین باید یاد بگیرند که به دقت به سؤالات و صحبتهای فرزندانشان توجه نشان دهند. آنها نباید بین فرزندان‌شان فرق بگذارند، نسبت به صحبتهای آنها بی‌اعتنا باشند و درمورد آنچه آنها می‌گویند قضاوت نادرست کنند. آنها همچنین باید با صبر و حوصله به صحبتهای فرزندان‌شان گوش دهند و منتظرباشند فرزندشان سخنان خود را به پایان برساند. والدین باید سخنان فرزندان‌شان را جدی بگیرند تا آنها احساس کنند که والدین آنها را می‌پذیرند (رومیان ۱۵: ۷). وقتی که فرزندان احساس کنند والدینشان مدام به فکر انتقاد کردن از صحبتهای آنها هستند یا آنها را مورد تمسخر قرار می‌دهند، این حس در آنها ایجاد می‌شود که والدینشان نه تنها سخنان آنها را رد می‌کنند بلکه خود آنها را نیز نمی‌پذیرند. اگر فرزندی به سخنان والدین خود گوش نمی‌کند، شاید به این دلیل است که والدین نیز به سخنان او گوش نمی‌دهند.

پ) اوقات مشخصی را به فرزندان خود اختصاص دهید.
بخوانید: مرقس ۳: ۱۳- ۱٤
ملاحظات: عیسی مایل بود که شاگردانش "با او" باشند. او تنها از طریق "بودن با آنها" می‌توانست بر روی آن تأثیر گذاشته، آنها را تعلیم دهد. والدین باید طوری برنامه‌ریزی کنند که بتوانند بطور مرتب با فرزندان خود وقت داشته باشند. به عنوان مثال، می‌توانید با فرزندان خود کارهایی خلاق انجام دهید، مثلاً با آنها بازی کنید، با آنها به گردش بروید، با یکدیگر سرود بخوانید، برای‌شان داستان تعریف کنید، و غیره. تمام کارهای مهم را "با آنها" انجام دهید.

ت) از خودتان و پول‌تان مایه بگذارید.
بخوانید: دوم قرنتیان ۱۲: ۱٤- ۱۵
ملاحظات: پولس می‌فرماید که والدین باید برای فرزندان خود پول پس انداز و خرج کنند. او در مورد خود می‌فرماید که با خوشحالی حاضر است هرآنچه دارد برای فرزندان روحانی خود خرج کند. والدین باید با خوشحالی در جهت رفع نیازهای واقعی فرزندان خود پول خرج کنند. آنها باید فرزندان خود را به خوبی در خانه تعلیم دهند، و برای آنها امکان برخورداری از تحصیلات خوب و تعالیم روحانی را فراهم سازند. والدین باید با کمال میل چنین کنند، ولو آنکه بدین منظور مجبور باشند در موارد دیگر صرفه‌جویی کنند یا هر دو زمانی که فرزندان در منزل نیستند، کار کنند. به‌علاوه، والدین باید سعی کنند در آینده نیز از نظر مالی باری بر دوش فرزندان خود نگذارند.
پولس همچنین می‌فرماید که با خوشحالی حاضر است هر چه دارد در راه جانهای آنها خرج کند. حتی اگر فرزندان روحانی او به محبت پدرانه او ارزش ننهند، کماکان حاضر است که هیچ گونه محبتی را از فرزندان خود دریغ نکند. محبت اندك آنها نسبت به پولس باعث نمی‌شود که او نیز از محبت خود نسبت به آنها بکاهد، زیرا هدف پولس این نیست که فرزندانش را به خود پیوند دهد، بلکه به مسیح. به همین ترتیب مسیح نیز نیامد تا توسط فرزندان روحانی اش خدمت شود، بلکه تا آنها را خدمت کند و جان خود را در راه آنها قربانی نماید (مرقس ۱۰: ٤٥). البته والدین باید بین فداکاری به منظور رفع نیازهای واقعی فرزندان از یك سو، و لوس کردن آنها از طریق دادن هر چیزی که فرزندان بخواهند، تمایز بگذارند.

۳- محبت کردن به فرزندان از طریق پرورش حس بلوغ و احساس استقلال و وابستگی سالم در آنها

مقدمه: برخی از فرزندان کاملاً مستقل هستند و هیچ قدرت یا کنترلی را که بخواهد بر آنها اعمال نفوذ کند نمی‌پذیرند. چنین فرزندانی ممکن است در آینده تبدیل به افرادی سرکش و جنایتکار شوند. در مقابل، برخی از فرزندان کاملاً به والدین خود یا شخصی دیگر وابسته می‌شوند. چنین فرزندانی هیچگاه نمی‌توانند به بلوغ کامل برسند، بلکه دچار مشکلات مختلف شخصیتی می‌شوند. هم به هیچ کس وابسته نبودن خطرناك و ناسالم است، هم وابستگی مطلق به دیگران. کتاب‌مقدس از یك سو تعلیم می‌دهد که مسیحیان بالغ به یکدیگر نیازمندند و باید یکدیگر را خدمت کنند (اول قرنتیان ۱۲: ۲۱؛ اول پطرس ٤: ۱۰). بنابراین فرزندان نیاز دارند که در روابط خود با یکدیگر تا حدی به هم احساس وابستگی کنند، منتهی وابستگی سالم. ولی از طرف دیگر، کتاب‌مقدس هشدار می‌دهد که مسیحیان نباید به هیچ طریق خود را اسیر و برده دیگران سازند (ارمیا ۱۷: ۵- ۸؛ غلاطیان ۱: ۱۰). بنابراین فرزندان باید در زمینه برخورداری از احساس وابستگی سالم و دوطرفه که مخرب نیست، رشد کنند.

الف) به فرزندان‌تان فعالیتها یا مسئولیتهای خاصی را محول کنید.
کشف و گفتگو کنید: کتاب‌مقدس در این رابطه که والدین باید به فرزندانشان کمك کنند تا در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دوطرفه رشد کنند، چه تعلیمی می‌دهد؟
بخوانید: مراثی ۳: ۲۷
ملاحظات: والدین از طریق محول کردن فعالیتها و وظایفی خاص بر دوش فرزندانشان، به آنها کمك می‌کنند که در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دو طرفه رشد کنند. مراثی ۳: ۲۷ تعلیم می‌دهد: "برای انسان نیکوست که یوغ را در جوانی خود بردارد". والدین نباید در این زمینه غفلت کنند. خدا وظیفه تربیت فرزندان را به عهده والدین نهاده است و آنها نباید در انجام این وظیفه کوتاهی کنند. تعلیم و تربیت فرزندان مستلزم آن است که والدین دارای حکمت باشند و بدین منظور از وقت و توان خود مایه بگذارند. این امر مستلزم تلاش و وقت زیاد و انضباط شخصی از سوی خود فرزند نیز هست. خدا به والدین می‌فرماید که نباید از سپردن وظایف به فرزندان خود هراسان باشند. فرزندان اگر بیش از حد اوقات فراغت داشته باشند، خسته می‌شوند و این خطر هست که مرتکب کارهای ناشایست و حتی اعمال جنایت‌آمیز شوند. ولی اگر به انجام فعالیتها و وظایف سالم مشغول شوند، تبدیل به افرادی بالغ و مسؤولیت‌پذیر خواهند شد. اگر فرزندان در محیط خانوادگی سالم یاد بگیرند که فعالیتها و وظایف خاصی را انجام دهند، در آینده نیز خواهند توانست در جامعه‌ای ناسالم، افرادی سالم و مفید باشند.

ب) به فرزندان خود درس قناعت یاد دهید.
کشف و گفتگو کنید: بر طبق قسمتهایی که در زیر از کتاب‌مقدس قید شده است، والدین چگونه می‌توانند به فرزندان خود کمك کنند که در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دو طرفه رشد نمایند؟
بخوانید: فیلیپیان ٤: ۱۱- ۱۲؛ اول تیموتاؤس ٦: ٦- ۱۰
ملاحظات: والدین از طریق آموختن درس قناعت به فرزندان خود به آنها کمك می‌کنند تا در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دوطرفه رشد کنند. اگر والدین فرزندان خود را واقعاً دوست داشته باشند، به آنها هر چه که فرزندان بخواهند نمی‌دهند. چون بدین ترتیب فرزندان افرادی لوس و پرتوقع بار خواهند آمد. ولی وقتی فرزندان درس قناعت بیاموزند، یاد خواهند گرفت که چگونه وقتی چیزی می‌خواهند، خودشان ابتکار عمل بخرج دهند و برای بدست آوردن آن قدم اول را بر دارند. به عنوان مثال، ممکن است لازم باشد فرزند برای رسیدن به خواسته‌های خود، شغلی نیمه‌وقت داشته باشد یا در یك دوره آموزشی شرکت کند، و یا در یک مرکز فعالیت اجتماعی کمک کند.

پ) <u>بیش از حد از فرزندان خود محافظت نکنید.</u>
کشف و گفتگو کنید: بر طبق قسمتی که در زیر از کتاب‌مقدس ذکر شده است، والدین چگونه می‌توانند به فرزندان خود کمك کنند که در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دو طرفه رشد کنند؟
بخوانید: اشعیا ٤٣: ٢
ملاحظات: والدین با افراط نکردن در محافظت از فرزندان خود، به آنها کمك می‌کنند که در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دوطرفه رشد کنند. فرزندان باید یاد بگیرند در این دنیایی که پر از خطرات و وسوسه‌های گوناگون است زندگی کنند. در اشعیا ٤٣: ٢، خدا به فرزندان خود وعده داده می‌فرماید: "چون از آبها بگذری من با تو خواهم بود و چون از نهرها عبور کنی تو را فرو نخواهند گرفت. و چون از میان آتش روی سوخته نخواهی شد و شعله‌اش تو را نخواهد سوزانید". وقتی والدین سعی می‌کنند فرزندان خود را از هر خطر یا شرارتی محافظت کنند، فرزندان آنها هرگز نحوه مقابله با خطرات و اتفاقات بد را نخواهند آموخت. به‌علاوه، یاد نخواهند گرفت که چگونه باید در رویارویی با مسائل پیچیده و وسوسه‌های سخت، به خدا توکل کنند.
البته والدین باید هر گاه ضرورت ایجاب می‌کند از فرزندان خود محافظت کنند. ولی این فرصت را نیز باید به آنها بدهند که شخصاً با وسوسه‌ها، خطرات و مشکلات مقابله کنند. تنها در این صورت است که فرزندان یاد می‌گیرند که چگونه با حکمت عمل کنند، تصمیمات درست بگیرند و به وعده‌های خدا ایمان داشته باشند. بنابراین در کنار فرزند خود بایستید، در مورد مشکلات این دنیا و عواقب آن با او صحبت کنید، او را تشویق کنید، به او مشورتهای حکیمانه بدهید و با او دعا کنید تا او احساس نکند که مشکلات از هر سو احاطه‌اش کرده‌اند. ولی موقعیتهایی را نیز که فرزند از طریق آنها با مسائل زندگی آشنا می‌شود، از او سلب نکنید.

ت) <u>حس مالکیت نداشته باشید.</u>
کشف و گفتگو کنید: بر طبق قسمتی که در زیر از کتاب‌مقدس ذکر شده است، والدین چگونه می‌توانند به فرزندان خود کمك کنند که در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دو طرفه رشد کنند؟
بخوانید: مزمور ١٢٧: ٣
ملاحظات: والدین از طریق نداشتن حس مالکیت نسبت به فرزندان خود، به آنها کمك می‌کنند که در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دوطرفه رشد کنند. فرزندان باید یاد بگیرند که نه به والدین، بلکه به خدا تعلق دارند. هر فرزندی در دنیا به خدا تعلق دارد. بنابراین والدین نباید در رابطه با فرزندانشان حس مالکیت داشته باشند و فکر کنند که فرزندانشان متعلق به آنها هستند. خدا فرزندان را به والدین سپرده است تا آنها را به نیابت از او تربیت کنند. "محبت مادرانه‌ای که توأم با حس تملك باشد"، باعث می‌شود که چنین مادری بخواهد از تمام افکار و اعمال فرزند خود مطلع شود؛ یا عملکردهای او را تحت کنترل داشته باشد و یا از نظر عاطفی فرزند خود را کاملاً وابسته به خود سازد. "محبت پدرانه‌ای نیز که توأم با حس تملك باشد" باعث می‌شود چنین پدری در زندگی به جای فرزندش تصمیم بگیرد. اگر والدین محبتی توأم با حس تملك نسبت به فرزندان خود داشته باشند، در فرزندان نیز احساس مالکیت بوجود می‌آید. و آنها را خودخواه، حریص، سرکش و خسیس بار می‌آورند. بنابراین والدین باید خصوصیات مهمی چون انکار نفس، بخشندگی و خدمت به دیگران را به فرزندان خود بیاموزند.

خلاصه: والدین این وظیفه را بر دوش دارند که به فرزندان خود کمك کنند تا در زمینه بلوغ و داشتن وابستگی سالم دوطرفه رشد کنند. البته فرزندان تا حد زیادی از دوستان، معلمین مدرسه و رسانه‌های گروهی چون تلویزیون و کتابهایی که مطالعه می‌کنند، نیز تأثیر می‌پذیرند. بنابراین اگر والدین تمام تلاش خود را در زمینه تعلیم و تربیت فرزند خود به کار گرفته‌اند ولی با این حال فرزندشان کماکان فردی نابالغ و مسؤولیت‌ناپذیر است، نباید احساس تقصیر کنند یا خود را به خاطر این موضوع سرزنش کنند.
در نهایت هر فرزندی، خود در رابطه با اعمال و کردار خود مسؤول می‌باشد. جامعه ١١: ٩؛ ١٢: ١، ١٣- ١٤ می‌فرماید: "ای جوان در وقت شباب خود شادمان باش و در روزهای جوانی‌ات دلت تو را خوش سازد. و در راههای قلبت و بر وفق رؤیت چشمانت سلوك نما، لیکن بدان که به سبب این همه خدا تو را به محاکمه خواهد آورد... پس آفریننده خود را در روزهای جوانی‌ات به یاد آور قبل از آنکه روزهای بلا برسد و سالها برسد که بگویی مرا از اینها خوشی نیست...پس ختم تمام امر را بشنویم. از خدا بترس و اوامر او را نگاه دار چونکه تمامی تکلیف انسان این است. زیرا خدا هر عمل را با هر کار مخفی خواه نیکو و خواه بد باشد، به محاکمه خواهد آورد."

٥	**دعا (٨ دقیقه)** **دعای در پاسخ به کلام خدا**

به نوبت در تمام گروه یا درحالیکه به گروه‌های دو یا سه نفری تقسیم شده‌اید با دعاهای کوتاه، حقایقی را که امروز یاد گرفته‌اید به حضور خدا بیاورید.

٦	**تکلیف منزل (۲ دقیقه)** **برای درس بعدی**

(**سر گروه:** رونوشت این تکلیف را بین اعضای گروه پخش کنید و یا آن را بخوانید تا همه آن را در دفتر یادداشت خود بنویسند.)

۱ - تعهد - نسبت به شاگردسازی و بنای کلیسا متعهد باشید.
۲ - موضوع "پرورش فرزندان در یك خانواده مسیحی" را برای یکدیگر، برای شخصی دیگر یا برای جمعی از مردم موعظه کنید، تعلیم دهید یا بررسی کنید. بر اساس اصول کتاب‌مقدسی نشان دهید که فرزندان را چگونه باید تربیت کرد.
۳ - رازگاهان - هر روز نیمی از یك فصل از لوقا ٤: ۳۱- ۷: ٥٠ را بخوانید. از روش حقیقت محبوب استفاده کنید و یادداشت بردارید.
٤ - حفظ کردن - آیه حفظی جدید (محبت و هدایت: افسسیان ٥: ۲۳، ۲٥) را مورد تعمق قرار داده و حفظ کنید. هر روز آخرین ٥ آیه حفظی قبلی را مرور کنید.
٥- بررسی کتاب مقدس - درس بعدی بررسی کتاب مقدس (یوحنا ۱۱) را در خانه آماده کنید. از روش ٥ قدم بررسی کتاب مقدس استفاده کنید.
٦ - دعا - در این هفته برای شخص یا موضوعی مشخص دعا کنید و شاهد کار خدا در آن مورد باشید (مزمور ٥: ۳).
۷ - آموخته های جدید مربوط به بنای کلیسای مسیح را وارد دفتر(یا پوشه) خود کنید. تمام یادداشت‌های خود در مورد رازگاهان، آیات حفظی، یادداشتهای تعلیمی و این تکلیف منزل را در دفتر خود بنویسید.